

De sierappel is een welkome boom in elke tuin, ook de kleine tuin. En dat zegt wat, want het kiezen van een boom voor in je tuin is niet eenvoudig. We willen graag bloesem in het voorjaar, de boom mag niet te groot worden, fruit zou ook leuk zijn en erg veel afval en onderhoud, daar zitten we ook niet op te wachten. En laat het sierappeltje nou op bijna al deze punten goed scoren. Geen wonder dus dat ze aangeplant worden. De sierappeltjes in onze wijk staan op een paar veldjes tussen de blokwoningen. Deze veldjes veranderen in steeds mooiere tuinen en daaraan draagt het sierappeltje zeker zijn steentje bij.

Uiterlijk

Om te beginnen moeten we ons realiseren dat er ontzettend veel soorten sierappeltjes zijn, in Nederland alleen al zo'n 200. Zo zijn er soorten die gele appeltjes hebben (o.a. de Golden Hornet) en er zijn soorten die oranje appeltjes hebben (o.a. de "professor Sprenger" en de "Rudolf"). De "Royalty" heeft donkerrood-paarse bladeren, bloeit rood en heeft dieprode appeltjes. Maar ik denk dat onze sierappeltjes tot de cultivar "Red sentinel" behoren (*Malus x robusta*). Het blad is groen, de bloesem in het voorjaar is wit vanuit roze knoppen en de appeltjes in het najaar zijn rood. En die appeltjes blijven heel lang aan de boom zitten. De Red sentinel zou ook een heel verstandige keuze zijn, want hij wordt echt niet hoger dan 4 meter en heeft geen last van schurft (*Venturia inaequalis*) en is weinig vatbaar voor meeldauw (*Podosphaera leucotricha*) en nog een andere levensbedreigende ziekte: bacterievuur (*Erwinia amylovora*).

Kenmerken

Het sierappeltje is natuurlijk een neefje van de "grote" appel, *Malus* geheten. Maar waar gewone appels grote, eetbare vruchten hebben, blijven de vruchten van de sierappel piepklein. Sierappels bloeien geweldig mooi en bijzonder rijk. De bloemetjes verschijnen in april, tegelijk met de eerste blaadjes, maar een sierappel in bloei is voornamelijk een bloesemzee die nog lekker ruikt ook. De bloemen hebben vijf (meestal) witte kroonbladen en een heleboel meeldraden. Ze staan in bundels van twee tot zes stuks in de oksels van de bladeren en worden bestoven door insecten. Honingbijen houden veel van sierappeltjes, net als vlinders overigens. De bomen kunnen ook best oud worden; afhankelijk van de soort 50 tot 80 jaar.

Herkomst

Sierappels behoren tot de grote rozenfamilie, de Rosaceae. De Japanse wilde appel (*Malus floribunda*) wordt wel aangewezen als een van de "oermoeders" van de huidige cultivars van de sierappel. Maar waar er elk jaar nog nieuwe cultivars bijkomen, wordt het een beetje moeilijk door al die bomen het bos nog te zien. Erg lang zijn ze nog niet in ons land, want praktisch ingesteld als Nederlanders toch in eerste instantie waren (en ook nog zijn), willen we graag een appelboom hebben die eetbare appels geeft, van een prettige omvang. En sierappeltjes zijn, zoals de naam al zegt, echt voor de sier, maar ze doken toch al vlak na de Tweede Wereldoorlog op in tuinen en parken.

Eigenschappen

Wie eten de appeltjes dan wel? De vogels. Vooral merels zijn er dol op. Ze laten ze wel hangen tot er niet veel ander voedsel in de natuur te eten is, maar dan zijn de appeltjes net lekker zacht voor een merel. Ook eenden lusten graag een sierappeltje. Dat is verrassend, want eenden zijn nou niet bepaald de beste bomenklimmers. Maar let maar eens op als een merel een appeltje buit maakt en op het gras een leukere maaltijd denkt te verorberen. De eenden zijn er direct bij om de buit te stelen en naar binnen te slikken, wat nog een hele klus is. Lastig zijn de bomen ook niet in onderhoud. Een beetje snoeien kan (liefst in augustus) en ze stellen geen bijzondere eisen aan de grond of aan het onderhoud. Volle zon is fijn, maar met halfschaduw is de sierappel ook tevreden.

Heel soms komt het voor dat een sierappel een jaar geen vruchten geeft. Dan heeft hij een zogenaamd "beurtjaar". Bij een beurtjaar gaat alle energie op aan de vorming van vruchten en blijft er niets meer over voor bloemknoppen voor het volgend jaar. Elke fruitteler zal met dit

verschijnsel bekend zijn, maar gelukkig blijven de meeste cultivars van de sierappel elk jaar weer rijk vruchten geven.

Bijzonderheden

Je kunt de appeltjes overigens wel eten. Maar ze zijn piepklein en na de verwijdering van het klokhuis (en schil) blijft er een bedroevend klein beetje vruchtvlees over dat nog erg zuur is ook. Er zijn echter mensen die ze van de bomen halen en dat is eigenlijk best jammer. De rode appeltjes zijn de hele winter door een echte blikvanger in elke tuin. Wat je natuurlijk wel kunt doen: gebruik er een paar in een kerststukje. Haal met beleid een takje van de boom en dat zal het aanzicht van de hele boom niet schaden, maar kaalplukken? Nee, maar niet doen.

Tot slot

We kunnen ons verheugen op de mooie bloesem die aan de sierappelboompjes zal verschijnen als we een maand verder zijn. Tot die tijd zullen we het moeten doen met alle prachtige bolletjes die in het park en in de berm en tuinen volop